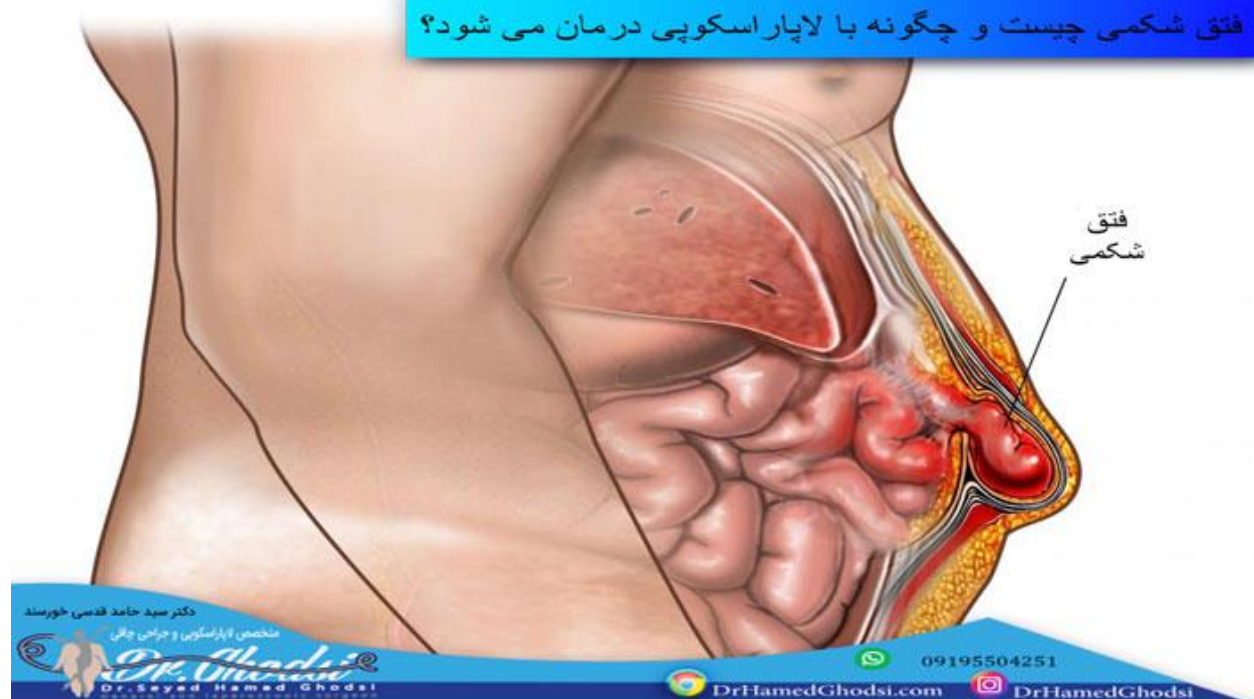

فتق شکمی چیست و چگونه با لاپاراسکوپی درمان می‌شود؟

تقریباً هر ساله بیش از 350,000-500,000 جراحی درمان یا ترمیم فتق شکمی در جهان انجام می‌شود. بسیاری از آن‌ها با روش مرسوم جراحی، یعنی جراحی "باز" انجام می‌شود. با این حال به دلیل عوارضی که جراحی باز به همراه دارد، امروزه روش دیگری برای درمان فتق شکمی توصیه می‌شود که لاپاراسکوپی نام دارد.

ترمیم فتق شکمی لاپاراسکوپی روشی است برای رفع پارگی یا شکاف در دیواره شکم از برش‌های کوچک، لاپاراسکوپ (تلسکوپ‌های کوچکی که به داخل شکم وارد می‌شوند) و پیچ (صفحه یا مش) استفاده می‌کند و دیواره شکم را بازسازی می‌کند. در صورتی که جراح با استفاده از جراحی لاپاراسکوپی فتق شکمی را درمان کند، بیمار دوره نقاهت کوتاه‌تری را خواهد داشت و سریع‌تر به زندگی معمول خود برمی‌گردد و همچنین درد کمتری را تجربه می‌کند.

فتق شکمی چیست و چگونه با لاپاراسکوپی درمان می‌شود؟

فتق چیست؟

فتق زمانی اتفاق می‌افتد که بافت چربی یا یکی از اعضای بدن به دیواره عضلانی و یا بافتی که با آن در ارتباط هستند فشار می‌آورند. از آنجایی که این بافت از یک مکان ضعیف در بافت همبند اطراف یا دیواره عضله هل داده شود. فتق‌ها معمولاً به خودی خود بهتر نمی‌شود. آن‌ها تمایل به بزرگتر شدن دارند. در موارد نادر، فتق می‌تواند منجر به عوارض تهدید کننده زندگی شوند. به همین دلیل پزشکان اغلب جراحی را برای درمان فتق توصیه می‌کنند. اما هر فتقی نیاز به درمان فوری ندارد و این موضوع به اندازه و علائم آن‌ها بستگی دارد. اگر فتقی علامت دار نشود، ممکن است اصلاً نیازی به درمان نداشته باشد.

ترمیم فتق به روش جراحی شامل هل دادن برآمدگی به داخل قسمت بدن است که باید با استفاده از مش انجام شود. مش باعث می‌شود فتق در جای خود قرار بگیرد و دوباره بیرون نزنند.

چگونه بدانم که به فتق شکمی مبتلا شده‌ام؟

فتق معمولاً به صورت برآمدگی در زیر پوست شما شناخته می‌شود. گاهی اوقات، هیچ ناراحتی ایجاد نمی‌کند، اما ممکن است هنگام بلند کردن اجسام سنگین، سرفه، فشار در هنگام ادرار کردن یا در زمان مدفوع کردن یا ایستادن یا نشستن طولانی مدت احساس درد کنید.

این ناراحتی ممکن است شدید یا درد مزمن باشد که در نهایت بدتر شود. هرگونه ناراحتی شدید، قرمزی، حالت تهوع یا استفراغ همراه با برآمدگی از علائم احتباس یا گرفتگی فتق است. این علائم جدی هستند، بنابراین باید فوری با پزشک یا جراح خود تماس بگیرید.

چه عواملی باعث فتق شکمی میشوند؟

یک زخم یا برش در ناحیه دیواره شکمی، همیشه به عنوان یکی از ناحیه‌های ضعیف شناخته می‌شود بنابراین در معرض ابتلا به فتق است. فتق می‌تواند در این مناطق ضعیف ایجاد شود. دلایل آن هم می‌تواند شامل: فشار زیاد، افزایش سن، چاقی، آسیب دیدگی یا به دنبال عفونت در آن محل پس از جراحی. فتق‌های شکمی می‌توانند بلافاصله پس از جراحی رخ دهند یا ممکن است سال‌ها بعد پس از عمل بروز کنند.

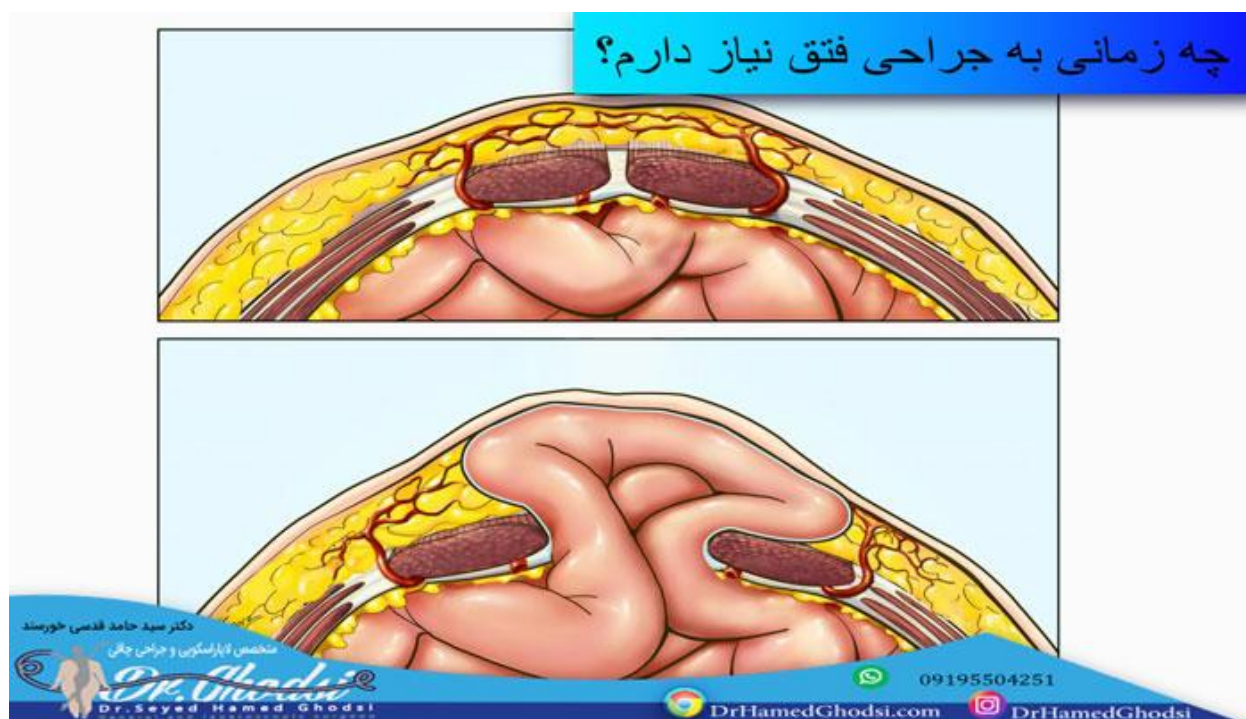
هر کسی می‌تواند در هر سنی دچار فتق شود. هرچه پیرتر می‌شویم این موارد شیوع بیشتری پیدا می‌کنند. برخی فعالیت‌ها ممکن است احتمال ایجاد فتق را بیشتر کنند. فعالیت‌هایی از جمله سرفه مداوم و یا مشکل در مدفوع یا ادرار کردن.

چه زمانی به جراحی فتق نیاز دارم؟

زمانی که فتق سبب گیر افتادن قسمتی از بافت (مثلاً روده) در دیواره شکم شود، احتباس اتفاق می‌افتد. در صورتی که احتباس درمان نشود، ممکن است منجر به خفقان شود. زمانی که خفقان اتفاق بیفتد، خون‌رسانی به بافت قطع می‌شود.

بافت (مانند روده) در دیواره شکم محبوس می‌شود. به این حبس می‌گویند. در صورت عدم درمان، ممکن است منجر به خفقان شود. این زمانی است که خون‌رسانی به بافت قطع می‌شود.

این موضوع می‌تواند باعث آسیب دائمی شود و در صورتی که این اتفاق بیفتد باید جراحی اورژانسی انجام دهید. طی خفکان معمولاً بافت می‌میرد و اگر سریع برداشته نشوند، می‌توانید زندگی بیمار را تهدید کند.

جراحی درمان فتق با استفاده از لاپاروسکوپی چگونه انجام می‌شود؟ در ترمیم فتق با استفاده از روش لاپاراسکوپی، همانطور که از نامش پیداست، از لاپاراسکوپ استفاده می‌شود. لاپاراسکوپ ابزاری نازک و شبیه تلسکوپ که از طریق یک برش کوچک در ناف، وارد شکم می‌شود. این روش معمولاً تحت بیهوشی عمومی انجام می‌شود، بنابراین قبل از جراحی، شما یک ارزیابی از وضعیت عمومی سلامت، از جمله شرح حال، معاینه فیزیکی (و احتمالاً آزمایشات مختلف) و الکتروکاردیوگرام (EKG) خواهید داشت.

در طی این جراحی احساس درد نخواهید کرد. لاپاراسکوپ به یک دوربین فیلمبرداری کوچک، کوچکتر از یک سکه، متصل است که نمای داخلی بدن شما را روی صفحه های تلویزیون اتاق عمل قرار می‌دهد.

شکم با یک گاز بی ضرر (دی اکسید کربن) متورم می‌شود، که باعث ایجاد فضا می‌شود تا پزشک بتواند ساختارهای داخلی شکم شما را مشاهده کند. صفاق (لایه داخلی شکم) برش داده می‌شود تا ضعف دیواره شکم آشکار شود. سپس جراح مش را در داخل شکم قرار می‌دهند تا نقایص دیواره شکم را بیوشاند و بافت آن را تقویت کند.

بعد از اتمام عمل، برش‌های کوچک شکم با یک یا دو بخیه یا با نواری جراحی بسته می‌شوند. پس از گذشت چند ماه، برش‌ها به سختی قابل مشاهده هستند و کاملاً ترمیم می‌شوند.

از مزایای جراحی فتق لاپاراسکوپی می‌توان به ایجاد سه زخم کوچک به جای یک برش بزرگتر، درد کمتر بعد از جراحی، بازگشت سریع‌تر به کار و مدت زمان بهبودی کوتاه‌تر اشاره کرد.

چه اتفاقی می‌افتد اگر نتوان فتق شکمی را با روش لاپاراسکوپی درمان کرد؟

در تعداد کمی از بیماران روش لاپاراسکوپی قابل انجام نیست. عواملی که ممکن است احتمال انتخاب یا تبدیل به جراحی لاپاراسکوپی به روش جراحی باز را افزایش دهند، می‌توانند شامل چاقی، سابقه جراحی قبلی شکم، عدم توانایی در تجسم اعضای بدن یا مشکلات خونریزی در حین عمل باشند.

تصمیم برای انجام روش باز تصمیمی است که توسط جراح شما قبل یا در حین عمل گرفته می شود. وقتی جراح احساس می کند که تبدیل روش لاپاراسکوپی به روشی باز ایمن تر است، این کار را انجام می دهد. این یک عارضه نیست، بلکه قضاوت صحیح جراحی است. این تصمیم برای حفظ ایمنی بیمار گرفته می شود.

پس از جراحی فتق شکمی چه انتظاراتی باید داشته باشم؟

- بعد از جراحی فتق به بیماران توصیه می شود که در خانه باشند و فعالیت سبک انجام دهند. جراح شما میزان فعالیت، از جمله بلند کردن و سایر اشکال اعمال جسمی را تعیین می کند. توصیه های جراح خود را با دقت دنبال کنید.
- ناراحتی بعد از عمل معمولاً خفیف تا متوسط است. غالباً بیماران به داروهای مسکن نیاز خواهند داشت.
- اگر تب، لرز یا استفراغ دارید و قادر به دفع ادرار نیستید یا از زخم های خود ترشحاتی دارید، باید سریعاً با جراح تماس بگیرید.
- اگر به مدت طولانی درد دارید و داروهای مسکن تاثیری ندارند، باید جراح خود را مطلع کنید.
- بیشتر بیماران می توانند در مدت زمان کوتاهی بعد از جراحی به فعالیت های عادی خود برگردند. این فعالیت ها شامل دوش گرفتن، رانندگی، بالا رفتن از پله ها، کار و مقاربت جنسی است.
- گاهی اوقات در ناحیه ای که فتق وجود داشت یک توده یا تورم ایجاد می شود. غالباً این امر به دلیل جمع شدن مایعات در فضای قبلی فتق است. اغلب این موضوع با گذشت زمان خود به خود از بین می رود. در غیر این صورت، ممکن است جراح این مشکل شما را به راحتی با استفاده از یک سوزن در مطبش برطرف کند.
- به طور معمول لازم است 2-3 هفته پس از عمل دوباره جراح خود را ببینید تا جراح شرایط شما را بررسی کند.

جمع‌بندی

فتق شکمی یکی از مشکلات نسبتاً رایج برای افرادی است که در گذشته عمل جراحی در ناحیه شکم داشته‌اند یا دچار زخم در این ناحیه شده‌اند. نکته مهم این است که در صورت مشاهده علائم فتق، سریعاً سراغ یک پزشک متخصص بروید تا در صورت لزوم جراحی شوید.

دکتر سید حامد قدسی یکی از جراحان معروف تهران هستند که در تکنیک لاپاراسکوپی مهارت بالایی دارند. ایشان مدرک لاپاراسکوپی پیشرفته خود را از یکی از بهترین دانشگاه‌های فرانسه دریافت کرده‌اند. برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانید از طریق واتس‌آپ و دایرکت اینستاگرام با ایشان در ارتباط باشید.

منابع:

<https://www.sages.org/publications/patient-information/patient-information-for-laparoscopic-ventral-hernia-repair-from-sages>

<https://my.clevelandclinic.org/health/treatments/17967-hernia-repair-surgery>

<https://www.webmd.com/digestive-disorders/need-surgery-hernia>